

การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

Developing a Strategic Leadership Model to a New Normal Quality
Organization of School Administrators under the Surat Thani
Primary Educational Service Area office 2

กนกวรรณ ไชยพงศ์¹ สิริสวัสดิ์ ทองก้านเหลือง² และญานิศา บุญจิตร³
Kanokwan Chaiyapong, Sirisawas Thongkanluang and Yanisa Boonchit

Received: August 13, 2024

Revised: January 21, 2025

Accepted: February 04, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพความเป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง
2) พัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา และ
3) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา มี 3 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพความเป็นจริง สภาพที่คาดหวัง โดยใช้
รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน 316 คน ขั้นตอนที่
2 กำหนดกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน และอาจารย์ใน
มหาวิทยาลัย 1 คน เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก และขั้นตอนที่ 3 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้ทั้งสิ้น 320 คน
เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 65 ข้อ และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 9 ข้อ สถิติที่ใช้
วิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที การวิเคราะห์เชิง
เนื้อหาและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับสภาพความเป็นจริงอยู่ใน
ระดับมาก และสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากไม่มีความแตกต่างกันแต่ในระดับตัวชี้วัดมีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถี
ใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 13 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) ความสามารถในการ

¹⁻³ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี; Suratthani Rajabhat University

การวางแผนกลยุทธ์ 3 ตัวบ่งชี้ (2) ความสามารถในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 3 ตัวบ่งชี้ (3) ความสามารถในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ 3 ตัวบ่งชี้ และ (4) องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ 4 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-Square=207.12, df=200, P-Value=0.35, $\chi^2/df=1.04$, CFI=0.97, TLI=0.94, RMSEA=0.04) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ ดังนี้ ความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ (0.946) ความสามารถในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (0.881) ความสามารถในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (0.795) และด้านองค์กรคุณภาพวิถีใหม่ (0.678) มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, องค์กรคุณภาพวิถีใหม่

Abstract

The purposes of this research article were 1) to study the actual and expected conditions; 2) to develop a strategic leadership model to a New Normal quality organization of school administrators; and 3) to analyze the confirmatory components of the strategic leadership model to a New Normal quality organization of school administrators. The research involved three steps: Step 1 studied the actual and expected conditions using a mixed-methods research. The sample consisted of 316 school administrators and teachers. Step 2 identified a specific target group, consisting of 6 school administrators and one university lecturer for in-depth interviews. Step 3 identified a sample of 320 people. The research instruments included a 65-item questionnaire and a 9-item in-depth interview form. The statistics used for analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, content analysis, and confirmatory factor analysis. The research results found that 1) the level of actual conditions was at a high level and the expected conditions were at a high level with no difference but at the indicator level there was a statistically significant difference at the .05 level; 2) the model of strategic leadership towards a New Normal quality organization of school administrators consisted of 4 components and 13 indicators as follows: (1) the ability to plan strategies,

3 indicators, (2) the ability to implement strategies, 3 indicators, (3) the ability to control and evaluate strategies, 3 indicators, and (4) the new quality organization, 4 indicators, at the highest level; and 3) the results of the confirmatory factor analysis found that the model of strategic leadership towards a New Normal quality organization of school administrators was consistent with the empirical data (Chi-Square=207.12, df=200, P-Value=0.35, $\chi^2/df=1.04$, CFI=0.97, TLI=0.94, RMSEA=0.04). The predictive coefficients were as follows: strategic planning ability (0.946), strategy control and evaluation ability (0.881), strategy implementation ability (0.795), and New Normal Quality Organization (0.678), all with a statistical significance level of .05.

Keywords: model development, strategic leadership, New Normal Quality Organization

บทนำ

ปัจจุบันสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เกิดความโกลาหลของสภาวะด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สาธารณสุข และการศึกษา โลกยุค “BANI World” ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของผู้คนซึ่งยากในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ของสังคมโลก หนึ่งในนั้นคือทางด้านการศึกษา ซึ่งประเทศไทยได้มีความพยายามที่จะปฏิรูประบบการศึกษาให้มีเอกภาพในนโยบายและการบริหารให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้คนไปพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของโลก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวดที่ 5 ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษาในส่วนการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการศึกษาโดยตรง รวมทั้งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) กำหนดให้มีการพัฒนาเด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัยให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่ดี สมวัยทุกด้านโดยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีคุณภาพ วิถีอนาคต” จึงได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มุ่งเน้นด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพและด้านประสิทธิภาพ จากนโยบายข้างต้นที่กล่าวมา จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ หากสถานศึกษาขาดภาวะผู้นำซึ่งเป็น

คุณสมบัติสำคัญของผู้บริหาร ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง การนำ “กลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ (Strategy)” มาเป็นเครื่องมือนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งกลยุทธ์แต่ละประเภทจะช่วยกระตุ้นการใช้พลังงานนอกและภายในให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือองค์การที่ต้องการ (นันทรัตน์ เจริญกุล, 2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีอำนาจหน้าที่จัดทำนโยบายแผนพัฒนามาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่นดังวิสัยทัศน์ที่ว่า “องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ มุ่งมั่นพัฒนาการศึกษา บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2, 2563) จากรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีการศึกษา 2565 ปัญหาและอุปสรรคการสื่อสารนโยบายเพื่อขอความร่วมมือของชุมชน ผู้ปกครอง และกลุ่มมีส่วนได้ส่วนเสียยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง การออกแบบกิจกรรม/วิธีการขับเคลื่อนนโยบาย ไม่สามารถดำเนินการได้หลากหลาย การขาดงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนในโครงการโรงเรียนคุณภาพ ส่งผลต่อความมั่นใจของชุมชน ผู้ปกครอง และกลุ่มมีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งข้อจำกัดด้านเวลาส่งผลต่อการดำเนินงาน เกิดความชะงักงัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2, 2563)

ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้ได้รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ที่สอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุควิถีใหม่ พัฒนาสถานศึกษาและองค์การให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

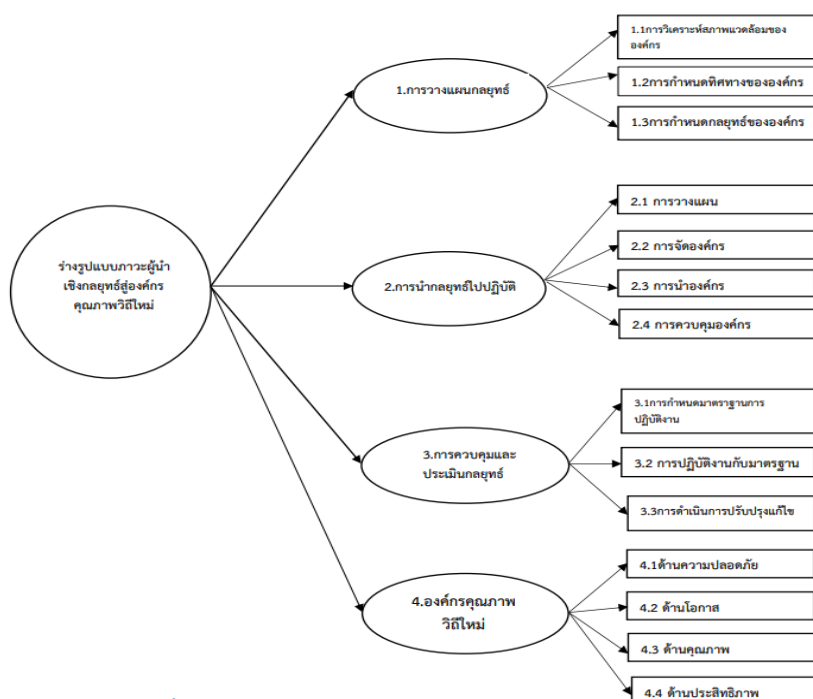
1. เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิไลใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods) ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือเป็นวิธีวิจัยแบบผสมผสานต่อเนื่องกันโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพก่อนแล้วตามด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิไลใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

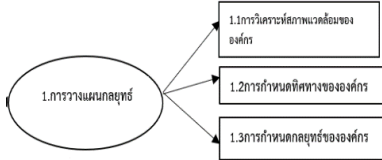
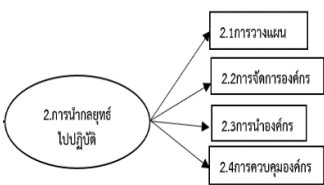
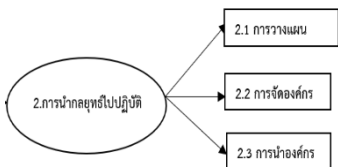
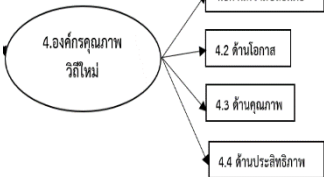
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพความเป็นจริง สภาพที่คาดหวัง ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรการคำนวณของ Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970) กำหนดขนาดที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากรตามตำแหน่งเป็นเกณฑ์พิจารณาแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 24 คน และครูผู้สอน 292 คน รวมทั้งสิ้น 316 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพความเป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สู่องค์กรคุณภาพวิไลใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 65 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.99 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.44-0.79 และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 9 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80-1.00 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามระดับสภาพความเป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิไลใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาฯ โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการคำนวณค่าทางสถิติเพื่องานวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที่ การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ตรวจสอบร่างรูปแบบเครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ 2) ความสามารถในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 3) ความสามารถในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และ 4) องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ โดยในแต่ละองค์ประกอบมีตัวชี้วัดย่อย 3-4 ตัวรวมกันได้ 14 ตัวชี้วัด ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร การกำหนดทิศทางขององค์กร และการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร การวางแผน การจัดองค์กร การนำองค์กร การควบคุมองค์กร การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานกับมาตรฐาน และการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพ ทั้งนี้มีการปรับลดตัวบ่งชี้การควบคุมองค์กรออก ทำให้องค์ประกอบที่ 2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เหลือ 3 ตัวบ่งชี้ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร และการนำองค์กร รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข รูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตัวแปร	ตัวบ่งชี้เดิม	ตัวบ่งชี้ใหม่
ด้านการวางแผนกลยุทธ์		ปรับเพิ่มพฤติกรรมบ่งชี้มิติใหม่ ๆ ให้ความทันสมัยมากขึ้น และปรับนิยามศัพท์ของตัวบ่งชี้ “การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร” ให้ความชัดเจนและน่าสนใจมากขึ้น
ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ		 ปรับลดตัวแปร “2.4 การควบคุมองค์กร” ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้คล้ายกับ “ตัวแปร 3. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์” เพื่อลดความซ้ำซ้อนของตัวแปร และเพิ่มเติมพฤติกรรมบ่งชี้ให้ชัดเจนมากขึ้น
ด้านองค์กรคุณภาพวิถีใหม่		ปรับเพิ่มพฤติกรรมบ่งชี้มิติใหม่ ๆ ให้ความทันสมัยมากขึ้น และปรับนิยามศัพท์ของตัวบ่งชี้ ให้ความชัดเจนมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship Studied) ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตามแนวคิดของแฮร์และคณะ (Hair, J. F., et al, 2010) ซึ่งกล่าวว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันควรมีขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5-10 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ (Observer Variables) สำหรับงานวิจัยนี้ใช้มีตัวแปรสังเกตได้ 17 ตัวแปร ดังนั้นขนาดตัวอย่างที่ได้ มีจำนวน 170 ตัวอย่าง แต่ไม่น้อยกว่า 170 ตัวอย่าง ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดตัวอย่างทั้งสิ้น 320 คนแล้วจึงคำนวณสัดส่วนตามตำแหน่งแล้วสุ่มอย่าง

ง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก (Lottery Method) ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 49 คน ครูผู้สอน จำนวน 271 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 320 คน เครื่องมือวิจัย คือแบบสอบถามความคิดเห็นใช้วิธีการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ใช้เกณฑ์ที่ยอมรับว่าข้อคำถามนั้น ๆ มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและหรือวัตถุประสงค์ที่มุ่งวัด เหมาะสำหรับการวิจัย คือค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) มากกว่า .05 ขึ้นไป การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Reliability) จากการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยง (Reliability) ในการวัดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.967 การวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ของกลุ่มตัวอย่าง 320 คน พบว่า มีค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรทั้งหมด 13 ตัว ในภาพรวมคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.51-4.67 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.43-0.51 คะแนน ค่าต่ำสุด (Min) 2.67 คะแนน ค่าสูงสุด (Max) 5.00 คะแนน ความเบ้และความโด่งของข้อมูลพบว่า ค่าความเบ้ต่ำสุดเท่ากับ -1.41 และค่าสูงสุดเท่ากับ -0.67 ส่วนค่าความโด่งมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -1.97 และค่าสูงสุดเท่ากับ 0.01 โดยจะเห็นได้ว่าความเบ้และความโด่งของข้อมูลมีค่าอยู่ระหว่าง -2 ถึง 2 ซึ่งแสดงว่าข้อมูลมีการกระจายแบบปกติ (Normality) (Tabachnick, B.G. & Fidell, L. S., 2007) ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

ตารางที่ 2 ภาพรวมของรูปแบบ 4 องค์ประกอบ 13 ตัวชี้วัด ของค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร สังเกตได้ของกลุ่มตัวอย่าง 320 คน

ตัวแปรสังเกตได้	$\bar{X}$	S.D.	Min	Max	SK	KU	จำนวนข้อ
สภาพแวดล้อมขององค์กร (SP1)	4.54	0.47	2.80	5.00	-1.22	1.94	5
การกำหนดทิศทางขององค์กร (SP2)	4.67	0.43	3.00	5.00	-1.35	1.85	2
การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร (SP3)	4.55	0.43	3.00	5.00	-1.04	1.25	8
การวางแผน (SI1)	4.57	0.45	2.67	5.00	-1.58	1.74	6
การจัดการองค์กร (SI2)	4.56	0.47	3.00	5.00	-1.25	1.42	7
การนำองค์กร (SI3)	4.55	0.48	2.75	5.00	-1.15	1.26	4
การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SC1)	4.51	0.46	2.75	5.00	-1.05	1.97	4
การปฏิบัติงานกับมาตรฐาน (SC2)	4.54	0.42	2.75	5.00	-1.41	1.05	8
การดำเนินการปรับปรุงแก้ไข (SC3)	4.51	0.45	3.00	5.00	-0.67	0.01	5
ความปลอดภัย (QO1)	4.60	0.47	3.00	5.00	-1.02	0.49	3
โอกาส (QO2)	4.61	0.44	3.25	5.00	-1.15	1.17	4
คุณภาพ (QO3)	4.56	0.50	3.00	5.00	-1.21	1.31	2
ประสิทธิภาพ (QO4)	4.53	0.51	3.00	5.00	-1.10	0.88	4

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีทดสอบความเหมาะสมพอดีขององค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สู่องค์กรคุณภาพวิถิใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

การประเมินความสอดคล้องของโมเดล	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าสถิติของโมเดล
ค่าไค-สแควร์ (χ^2)	p-value > 0.05	0.0840
ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df)	< 2.0	1.647
ดัชนีความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI)	> 0.95	0.995
ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมไม่อิงเกณฑ์ (TLI)	> 0.95	0.984
ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR)	< 0.05	0.026
ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA)	< 0.05	0.037

จากตารางที่ 3 พบว่า การทดสอบความเหมาะสมพอดีของโมเดลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถิใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่านัยสำคัญทางสถิติของไค-สแควร์ (Chi-square of p-value) เท่ากับ 0.0840 ดังนั้น ค่า Chi-square of p-value ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งแสดงว่า โมเดลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถิใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบกับค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square) มีค่าเท่ากับ 1.647 ซึ่งน้อยกว่า 2.0 แสดงว่า โมเดลโครงสร้างมีลักษณะเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิง

ประจักษ์ (Wheaton, B., Muthen, B., Alwin, D. F. & Summers, G., 1977) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพิจารณาดัชนีความเหมาะสมอื่น ๆ ได้แก่ ดัชนีความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 0.995 ดัชนี วัดระดับความเหมาะสมไม่อิงเกณฑ์ (TLI) มีเท่ากับ 0.984 แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสมพอดี กับข้อมูลเชิงประจักษ์อีกทั้งดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.026 และดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.037 ซึ่งมีค่าต่ำมากใกล้เคียง จากดัชนีดังกล่าว แสดงว่าโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ ความสามารถในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ความสามารถในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และองค์ประกอบหลักด้านองค์กรคุณภาพวิถีนวัตกรรม

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพความเป็นจริงภาพรวมของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพความเป็นจริงกับสภาพที่คาดหวัง และค่าการทดสอบที ตามรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในสภาพความเป็นจริง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 4 องค์กรคุณภาพวิถีนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 3 การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.41$) และองค์ประกอบที่ 2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.94$) สภาพที่คาดหวัง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.26$) และองค์ประกอบที่ 4 องค์กรคุณภาพวิถีนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 3 การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.06$)

2. ผลการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้นำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในองค์ประกอบที่ 2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีการปรับลดเหลือ 3 ตัวชี้วัด โดยลดตัวชี้วัดการควบคุมองค์กรออก ทำให้รูปแบบองค์ประกอบเชิงยืนยันที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 13

ตัวชี้วัด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนกลยุทธ์ มี 3 ตัวชี้วัด คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร การกำหนดทิศทางขององค์กร และการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร องค์ประกอบที่ 2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มี 3 ตัวชี้วัด คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำองค์กร องค์ประกอบที่ 3 การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ มี 3 ตัวชี้วัด คือ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานกับมาตรฐาน และการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และองค์ประกอบที่ 4 องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ มี 4 ตัวชี้วัด คือ ความปลอดภัย โอกาส คุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีตัวแปรแฝง 4 ตัวและตัวแปรสังเกตได้ 13 ตัว

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ของการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 โดยจากการตรวจสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าสถิติ ไคสแควร์ (Chi-square of p-value) เท่ากับ 0.0840 ดังนั้น ค่า Chi-square of p-value ไม่นับนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่า โมเดลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบกับค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square) มีค่าเท่ากับ 1.647 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2.0 แสดงว่า โมเดลโครงสร้างมีลักษณะเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพิจารณาดัชนีความเหมาะสมอื่น ๆ ได้แก่ ดัชนีความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 0.995 ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมไม่อิงเกณฑ์ (TLI) มีเท่ากับ 0.984 แสดงว่าโมเดล มีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อีกทั้งดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.026 และดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.037 ซึ่งมีค่าต่ำมากใกล้ศูนย์ จากดัชนีดังกล่าว แสดงว่าโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพความเป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ภาพรวมของสภาพความเป็นจริงขององค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบด้านองค์กรคุณภาพวิถีใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และภาพรวมของสภาพ

ที่คาดหวัง องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบด้านความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เนื่องจากผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีพฤติกรรมบ่งชี้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสภาพความเป็นจริง ได้แก่ องค์ประกอบด้านองค์กรคุณภาพวิถีใหม่ แสดงให้เห็นว่ามีการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่องและสภาพที่คาดหวัง ได้แก่ องค์ประกอบด้านความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อทิศทางขององค์กร แต่ในระดับตัวชี้วัดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิกร บุนกี้ (2563) พบว่า บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ในด้านองค์กรคุณภาพวิถีใหม่ มีผลวิจัยสอดคล้องกับบรรณัญญธรณ์ ชาลีรักษ์ (2564) พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ความรู้ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สังเคราะห์ องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ตามแนวคิดของ Dess, G. G. & Miller, A. (1993); DuBrin, A.J. (1998); Nahavandi, A. & Malekzadeh, A.R. (1993); Adair, J. (2002); Dess, G. G., Ireland, R. D. & Hitt, M. A. (1990); Hitt, M. A., et al. (2005); Matthew, L. (2012) และองค์ประกอบในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของไทย ประกอบด้วย เชวงศักดิ์ พลภพเทเวศ (2553); ณษฐ์ ชาญประเสริฐ (2555); สุวิทย์ ศรีกรกระโทก (2554); เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2552); สมยศ นาวิการ (2544) ผลการสังเคราะห์ ได้องค์ประกอบจำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ ความสามารถในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและความสามารถในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์สำหรับองค์ประกอบขององค์กรคุณภาพวิถีใหม่ มีสถาบันและนักวิชาการทางการศึกษา เสนอแนวคิดไว้ ได้แก่ สำนักนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการสังเคราะห์ได้องค์ประกอบ จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความปลอดภัย,ด้านโอกาส,ด้านคุณภาพและด้านประสิทธิภาพ จากนั้นนำองค์ประกอบที่ได้ นำมาร่างรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ตรวจสอบรูปแบบเชิงคุณภาพตามแนวคิดของ Eisner, E. (1976) ที่ได้เสนอแนวคิดการประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้ตัวบุคคลอ้างอิง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือ ในการตรวจสอบรูปแบบเบื้องต้น โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก รูปแบบที่

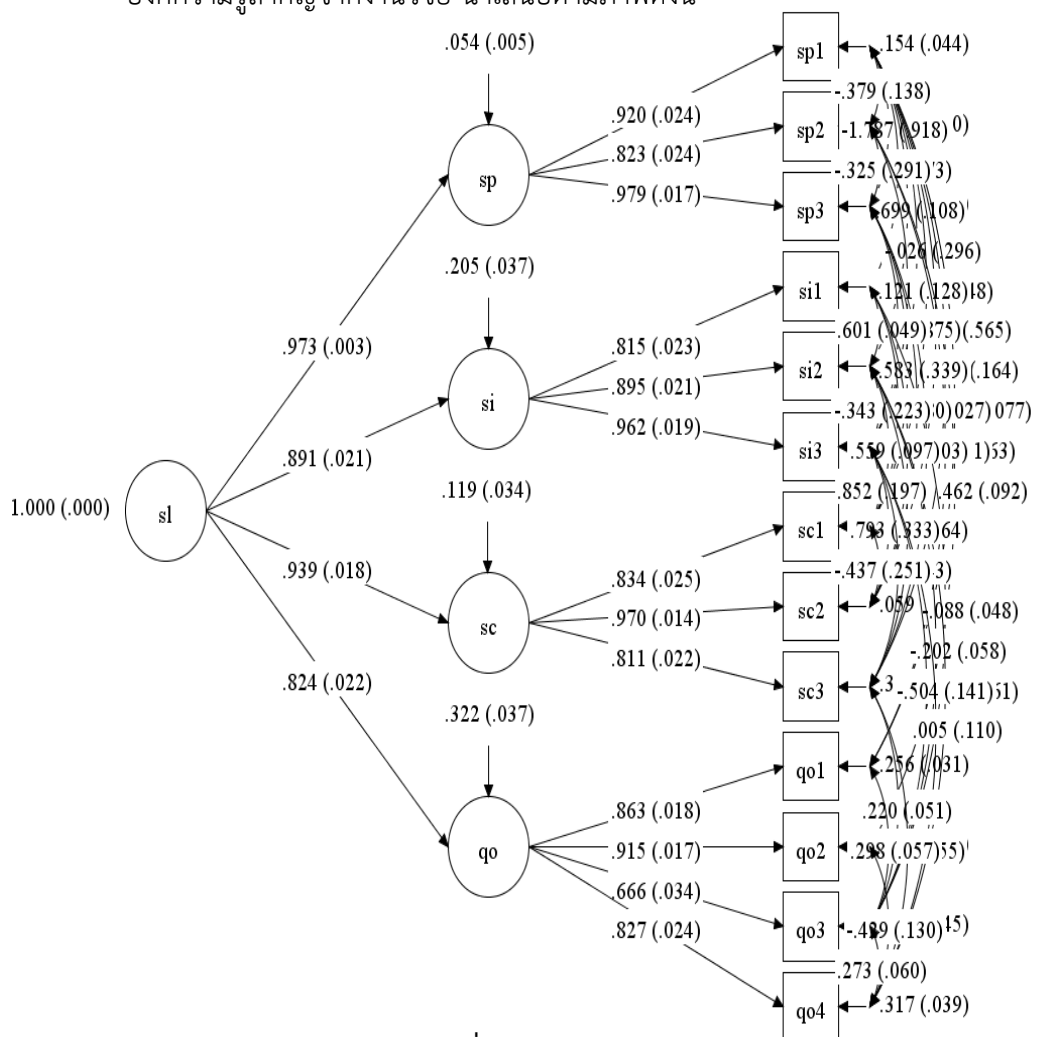
ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมีความเชื่อมั่นและเที่ยงตรง และการตรวจสอบรูปแบบเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการตรวจสอบความสอดคล้อง เพื่อยืนยันรูปแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ (สุภมาส อังศุโชติ และคณะ, 2552) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ถือเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling) เนื่องจากสามารถช่วยให้ผู้วิจัยกำหนดแนวคิดแบบจำลอง การระบุและการประมาณค่าพารามิเตอร์ไปจนถึงการประเมินความเหมาะสมของแบบจำลองข้อมูล อีกทั้งยังเป็นการศึกษาทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อนว่าสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษานั้นมีองค์ประกอบใดบ้าง ตัวแปรเหล่านั้นเป็นตัวแปรแฝง (Latent Variable) หรือตัวแปรแบบสังเกต (Observed Variable) หากเป็นตัวแปรแฝง (Latent Variable) จะสามารถชี้วัดได้ด้วยตัวแปรสังเกต (Observed Variable) ตัวใดบ้าง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันยังเป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้สนับสนุนทฤษฎีหรือยืนยันความตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือที่สร้างขึ้นใช้เป็นเป้าหมายในการเปรียบเทียบโครงสร้างองค์ประกอบ (Factor) ของเครื่องมือระหว่างกลุ่มประชากรตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไปพร้อมๆ กัน ซึ่งในงานวิจัยส่วนใหญ่มักจะใช้การวิเคราะห์แบบจำลองการวัด (Measurement Model) เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ในการตรวจสอบยืนยันความตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือที่สร้างขึ้นว่ามีโครงสร้างตรงตามที่ทฤษฎีกำหนดไว้ พูลพงศ์ สุขสว่าง (2563) และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงาน สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ในสถานศึกษาได้ต่อไป

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ของการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจาก ค่าไค-สแควร์ (χ^2) ไม่มีนัยสำคัญ $p\text{-value} > .05$ ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) ไม่เกิน 2 ดัชนีความกลมกลืน CFI = 0.995 ดัชนีวัด TLI = 0.984 สำหรับค่าดัชนี SRMR = 0.026 RMSEA = 0.037 ซึ่งมีค่าต่ำมากใกล้เคียงศูนย์จากดัชนีดังกล่าว ค่าน้ำหนักองค์ประกอบอันดับที่สอง (β) ขององค์ประกอบหลักทั้ง 4 องค์ประกอบมีค่าเป็นบวก และมีค่าตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปคือ มีค่าตั้งแต่ 0.824 ถึง 0.973 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่าโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและอิทธิพลของแต่ละองค์ประกอบใน

กระบวนการพัฒนาองค์กรด้านการศึกษา โดยความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์และความสามารถในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ เป็นส่วนที่มีผลกระทบมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ 0.94 และ 0.88 ตามลำดับ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมในด้านการวางแผนกลยุทธ์และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ เป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่องค์กรที่มีคุณภาพรองลงมา คือ ความสามารถในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและองค์กรคุณภาพวิถีใหม่ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรสู่ความสำเร็จเป็นองค์กรวิถีใหม่ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้สำคัญจากงานวิจัย นำเสนอตามภาพดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

จากภาพที่ 2 โมเดลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order) ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถิใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า การทดสอบความเหมาะสมพอดีของโมเดลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถิใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่านัยสำคัญทางสถิติของไค-สแควร์ (Chi-square of p-value) เท่ากับ 0.08 ดังนั้น ค่า Chi-square of p-value ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่า โมเดลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถิใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษามีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบกับค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square) มีค่าเท่ากับ 1.64 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2.0 แสดงว่า โมเดลโครงสร้างมีลักษณะเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Wheaton, B., Muthen, B., Alwin, D. F. & Summers, G., 1977) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพิจารณาดัชนีความเหมาะสมอื่น ๆ ได้แก่ ดัชนีความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนี วัดระดับความเหมาะสมไม่อิงเกณฑ์ (TLI) มีเท่ากับ 0.98 แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสมพอดี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ อีกทั้งดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.02 และดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.03 ซึ่งมีค่าต่ำมากใกล้เคียงจากดัชนีดังกล่าว แสดงว่า โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถิใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบหลักด้านการวางแผนกลยุทธ์ องค์ประกอบหลักด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ องค์ประกอบหลักด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และองค์ประกอบหลักด้านองค์กรคุณภาพวิถิใหม่ ซึ่งโมเดลโครงสร้าง ดังกล่าวมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์สามารถวัดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถิใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้ 4 องค์ประกอบ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานต้นสังกัด ควรนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถิใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา มาเป็นองค์ความรู้และเป็นแนวทางในการประเมิน/พิจารณาการบริหารจัดการโครงสร้างและการบริหารงานของสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปบนพื้นฐานของความหลากหลายจากสภาพแวดล้อมและสังคมในปัจจุบัน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำจุดแข็งของการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิไลใหม่มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งสามารถนำไปพิจารณาวางแผนกำหนดนโยบายเพื่อปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการบริหารงานของสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เชวงศักดิ์ พุกขเทเวศ. (2553). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2552). *ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ลกรุ๊ป.
- ภูมิกร บุนกึ. (2563). *การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐ ชาญประเสริฐ. (2555). *แนวทางการใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นันทรัตน์ เจริญกุล. (2564). *การบริหารนโยบายและกลยุทธ์การศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูลพงศ์ สุขสว่าง. (2563). *โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural equation modeling)*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี : เอ.พี.บลู ปรีนท์.
- วรณูญกรณ์ ชาลีรักษ์. (2564). *การพัฒนารูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaiedresearch.org/home/paperview/2415/?>
- สมยศ นาวิการ. (2544). *การบริหารงานบุคคล*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรดดิ้ง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ3ปี 2563-2565*. (อัดสำเนา).

- สุภมาส อังคุโชติ และคณะ. (2552). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : เจริญดี มั่นคงการพิมพ์.
- สุวิทย์ ศรีกระโทก. (2554). ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลลัพธ์ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 23(1), 216-229.
- Adair, J. (2002). *Effective Strategic Leadership*. London : Pan Macmillan.
- Dess, G. G. & Miller, A. (1993). *Strategic Management*. New York : McGraw-Hill.
- Dess, G. G., Ireland, R. D. & Hitt, M. A. (1990). Industry effects and strategic management research. *Journal of Management*, 16(1) 7-27.
- DuBrin, A.J. (1998). *Leadership : Research Findings, Practice, and Skills*. (7th Edition). Boston : Houghton Mifflin.
- Eisner, E. (1976). Education Connoisseurship and Criticism: Their Form and Function in Education Evaluation. *The Journal of Aesthetic Education*, 10(3/4), 135-150.
- Hair, J. F., et al (2010). *Multivariate Data Analysis*. (7th Edition). New York : Pearson.
- Hitt, M. A., et al. (2005). *Strategic Management Competitiveness and Globalization Concepts and Cases*. (4th edition). Retrieved from <https://faculty.cengage.com/works/9780357716762?q=contents>
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Matthew, L. (2012). *A Guide to Effective School Leadership Theories*. New. York : Refine Catch Limited, Bungay, Suffolk.
- Nahavandi, A. & Malekzadeh, A.R. (1993). *Organizational culture in the management of mergers*. Westport : Quorum Books.
- Tabachnick, B.G. & Fidell, L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics*. (5th ed.). New York : Allyn and Bacon.
- Wheaton, B., Muthen, B., Alwin, D. F. & Summers, G. (1977). Assessing Reliability and Stability in Panel Models. *Sociological Methodology*, 8, 84-136.

